

**Oponentský posudek na disertační práci MUDr. Ireny Koskové
„Složení těla, distribuce tuku, metabolický a endokrinologický profil:
závislost na reprodukční fázi a vzájemné vztahy těchto charakteristik „**

Cílem předkládané práce bylo získat podrobně antropometricky, metabolicky a endokrinologicky charakterizovaný středně velký soubor zdravých českých žen s rovnoměrným zastoupením žen plně reprodukčních, premenopauzálních, menopauzálních a postmenopauzálních a provést analýzu změn hmotnosti, složení těla, distribuce tuku, laboratorních parametrů a jejich vzájemné závislosti v těchto skupinách. Úkolem bylo zjistit na souboru pražských žen, kdy dochází k největšímu nárůstu hmotnosti, nárůstu tukové tkáně a kdy začíná centralizace tuku, to je změna z gynoïdní siluety na rizikovou androïdní, zda změna složení těla nastávají již před nárůstem hmotnosti a pokračují dále i v postmenopauzálním období. Dále provést porovnání zjištěných údajů s dřívějšími našimi a zahraničními. Při analýze laboratorních parametrů jsme se zaměřili hlavně na ukazatele kardiovaskulárního rizika a jejich vztahy k antropometrickým charakteristikám. Část souboru byla vyšetřena opět po třech letech.

Práce je členěna klasickým způsobem do osmi kapitol včetně seznamu použité literatury, která zahrnuje celkem 95 položek, z toho 80 zahraničních. Ne u všech je odkaz v textu. Celkem je napsána na 68 stranách. Úvod je věnován teoretické části, kde jsou stručně uvedeny a komentovány jednotlivé charakteristiky, kterých se práce dotýká. Následuje kapitole cíle práce. Třetí kapitolou je materiál a diskuze. Celkem bylo vyšetřeno 213 probandek v gynekologických ordinacích na Praze 2 ve věku 20 až 65 let. Soubor byl rozdělen do čtyř věkových kategorií a dále byly ještě ženy vybrány do dalších stejně věkově členěných souborů s hormonální antikoncepcí a hormonální substituční terapií. Četnost těchto souborů, kromě první věkové kategorie 20.00 až 35.99 roku ($n = 37$), nespĺňuje statistické minimum (11, 20, 14) a výsledky je nutné brát pouze jako orientační. Po třech letech ze základního souboru bylo opětovně vyšetřeno 146 probandek, které byly začleněny do souborů obdobným způsobem, s tím, že logicky četnosti ve věkových kategoriích klesly. Do souborů nebyly zařazeny ženy, které braly léky ovlivňující složení těla. Antropometrické vyšetření bylo zřejmě prováděno klasickými metodami. Postrádám definice rozměrů. Zpracování antropometrických dat bylo provedeno programem ANTROPO. Laboratorní parametry byly analyzovány v laboratořích IKEMu, z toho endokrinologické charakteristiky metodou RIA, která v roce 2003 již nebyla v IKEMu dostupná, proto byla analýza provedena na

Endokrinologickém ústavu. Bylo by vhodné uvést podrobněji standardy těchto lab. parametrů. Statistické zpracování a testování bylo provedeno obvyklými metodami.

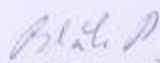
Ve výsledkové části byla nashromážděná data hodnocena u prvního základního souboru průřezově, následně s druhým měřením longitudinálně. Výsledková část je napsána včetně tabulek na 23 stranách. Výsledky jsou stručně hodnoceny. Diskuzi je věnováno pět stran. Stručně jsou diskutovány změny, ke kterým došlo mezi prvním a druhým měřením a u prvního souboru roku 2000 případné rozdíly mezi jednotlivými věkovými skupinami. Následuje závěr, kde autorka v bodech uvádí dosažené výsledky. Následuje stručný souhrn.

Práce je psána velmi stručně. Některé termíny a názvy parametrů jsou používány nestandardně (jako kost, sval atd.) obecně se používá podíl hmotnosti kostry atd.. Některé komentáře nejsou plně validní. U dospělých jedinců se během tří let těžko změní podíl kostry. Rozdíl je především způsoben variabilitou měření, atd. Závěry je nutné brát jako orientační vzhledem k četnostem a prakticky k tomu, že jde především o průřezové šetření. Je nutné ocenit široké spektrum laboratorních vyšetření.

Práce je psána stručně bez jazykových nedostatků. Celkový úsudek z práce je skromný, tak jako působí celá práce. Z nashromážděného materiálu nebylo možné více vytěžit. Jen se opět ukazuje, jak je náročné nashromáždřit kvalitní a rozsáhlá data na žijící populaci, i když v tomto případě se jedná určitým způsobem o pacientky.

Přes výše uvedené práce splňuje základní požadavky kladené na disertační práci. Proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze 22.8.2007

Doc. RNDr. Pavel Bláha, CSc.
oponent